

Kirkelig fellesråd i Oslo

Dato: 12.06.2014
Saksnummer: 2014/14/RW

Sak F 14/14 Fremtidig organisering av gravferdsvirksomheten i Oslo etter dagens modell.

Bakgrunn

I 2002 inngikk Oslo kommune og KfiO «Ny avtale mellom Oslo kommune og kirkelig fellesråd i Oslo om gravferdsdriften i Oslo». Avtalen ble inngått for 10 år og utløp 23.8.2012.

Da avtalen nærmet seg slutten ble det nedsatt en partssammensatt administrativ arbeidsgruppe for å se på den fremtidige organiseringen av gravferdsdriften. Denne la frem en rapport datert 18.4.2012 hvor to modeller ble beskrevet. Disse modellene baserte seg på at henholdsvis KfiO eller Oslo kommune overtok det fulle ansvaret.

Saken ble lagt fram på Fellesrådets møte 22.5.12 og 6.6.12. På møtet 6. juni gjorde et enstemmig Fellesråd følgende vedtak:

Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) ønsker på prinsipielt grunnlag å overta gravferdsdriften i Oslo jfr Gravferdslovens § 3. KfiO sender denne saken videre til Oslo Kommune for behandling i kommunens organer, inklusive Oslo bystyre. KfiO vil etter denne behandling fatte endelig vedtak i saken.

Fellesrådets behandlet i møte 7.6.2012 sak nr. F 12/12 «Gravferdsetaten – Avtalen med Oslo kommune», og fattet følgende vedtak:

«Kirkelig Fellesråd i Oslo (KfiO) ønsker på prinsipielt grunnlag å overta gravferdsdriften i Oslo, jfr Gravferdslovens § 3. KfiO sender denne saken videre til Oslo Kommune for behandling i kommunens organer, inklusive Oslo Bystyre. KfiO vil etter denne behandlingen fatte et endelig vedtak i saken.»

Oslo kommune vedtok i bystyremøte 26.9.2012 at «Bystyret gir sin tilslutning til at gravferdsvirksomheten i Oslo fortsatt bør utøves av kommunen». Man ga samtidig byrådet fullmakt til å forhandle fram en avtale med KfiO.

Den midlertidige avtalen om videreføring av avtalen fra 2002 ble forlenget ut 2013.

I møte 18.10.2012 behandlet Fellesrådet sak nr. F 21.12 «Framtidig gravferdsforvaltning og drift». I saksforelegget fra Kirkevergen ble redegjort for ovennevnte vedtak i Fellesrådet og Bystyret i Oslo sitt vedtak. Kirkevergen uttalte at Fellesrådet og Oslo kommune ved sine vedtak knyttet til sak om framtidig ansvar for gravferdsvirksomheten, konkluderte med hver sin modell. Kirkevergen uttalte videre at KfiO på prinsipielt grunnlag bør ha ansvar for drift og forvaltning av gravferdsvirksomheten

i h.h.t. gravferdsloven. Samtidig innebærer de vedtak som h.h.v. KfiO og Oslo kommune har fattet, et valg av modell ut fra at det i saksforelegg bare forelå to alternativ, enten at KfiO eller kommunen skal ha ansvar for gravferdsvirksomheten.

Ved å ha et tredje alternativ, foreligger et alternativ mellom de to prinsipielle modellene.

På den bakgrunn fremmet kirkevergen en tredje modell. Denne la til grunn at KfiO ivaretar gravferdsforvaltningen og Oslo kommune står for driften ved å yte tjenester til drift av gravsteder i h.h.t. kirkelovens § 15.4.

Fellesrådet fattet følgende vedtak i sak F 21/12:

- «1. Kirkelig fellesråd legger til grunn alternativ 3 som modell for framtidig ordning for gravferd i Oslo, hvor KfiO ivaretar gravferdsforvaltningen og Oslo kommune står for driften ved å yte tjenester til drift av gravsteder i h.h.t. kirkeloven § 15.4.*
- 2. Kirkelig fellesråd gir kirkevergen fullmakt til å forhandle med Oslo kommune om framtidig ordning for gravferd i Oslo, ut fra vedtaket i punkt 1».*

Fellesrådets vedtak ble formidlet til Oslo kommune i møte med kommunen i november 2012, og man ba om en tilbakemelding på om et tredje alternativ kunne være aktuelt. Det var negativ respons på møtet hvor dette ble fremlagt, men man fikk forståelse av at alternativet skulle vurderes av kommunen.

Vi hørte imidlertid ikke noe, og til møte i hovedkomiteen 19.3.2013 la administrasjonen fram saken på nytt (sak H 13.3). Hovedkomiteen ba administrasjonen ta opp saken med kommunen på nytt.

På hovedkomitemøte 27.8.13 orienterte Kirkevergen om at man i et møte med kommunen 19.6.13 ble enige om å nedsette en arbeidsgruppe som bl.a. fikk følgende mandat:

«Det er ikke avklart hvordan den framtidige gravferdsforvaltningen i Oslo skal organiseres. Uavhengig av hvilken modell det blir, er det behov for å se nærmere på om det i dag er overlappende funksjoner eller «gråsoner» i arbeidsdelingen mellom KfiO og Gravferdsetaten. En slik kartlegging vil også være et nyttig kunnskapsgrunnlag for videre avklaring av hvordan gravferdsforvaltningen skal organiseres.

Det nedsettes en arbeidsgruppe for å kartlegge eventuelle dubleringer eller «gråsoner» i det praktiske og forvaltningsmessige oppgavefeltet mellom KfiO og Gravferdsetaten i dag. Det bør også vurderes om det er potensial for større grad av samarbeid eller arbeidsdeling. Gruppen bes i størst mulig grad å komme med anbefalinger på hvilken av virksomhetene som bør ha ansvar for de oppgaver/funksjoner som inngår i kartleggingen.»

Arbeidsgruppen avla sin rapport 19.12.2013. Den framla følgende anbefaling:

«Arbeidsgruppen foreslår at Gravferdsetaten får ansvar for alle arealer på kirkegårder hvor det er kirker, gravlunder og kapeller. KfiO får ansvar for kirkebyggene. Dette bør gjelde både for drift og forvaltning inkl. utarbeidelse av kirkegårdsplaner og gravplan og for igangsetting av anleggsarbeider.

Det foreslås at KfiO fortsatt har ansvar for fastsetting av vedtekter for gravplassene, herunder spørsmål/søknad om navn/endring av navn på gravminne, flytting av gravminne, saksbehandling av klager m.v.»

Som følge av at det ikke har kommet en endelig konklusjon m.h.t. hvem som skal ha framtidig ansvar for Gravferdsvirksomheten i Oslo, er avtalen fra 2002 forlenger ut 2014.

Det livssynsåpne samfunn

Stålsett-utvalgets innstilling om det livssynsåpne samfunn la fram sin innstilling 7.1.2013. Man viet et helt kapittel (kapittel 18) til gravferdsforvaltning. Man konkluderte med følgende: «Utvalget vil samlet tilrå at kommunene overtar forvaltningsansvaret for gravplassene. Gravplassene er for alle, og ansvaret for dem bør legges til kommunene som allerede i dag finansierer gravplassene.» Daværende kirkestatsråd Rigmor Åserud (Ap) var imidlertid raskt ute og slo fast at «kirkelig gravferd står fast» (jfr. KA-FORUM nr 1 2013).

Lovpålagt møte med andre trossamfunn

Vi viser til saksfremleggelse på hovedkomitemøte 19.3.13 (sak H 14/13). Under henvisning til gravferdslovens § 23 innkalte KfiO til lovpålagt møte om gravferdsforvaltningen med andre trossamfunn. Møtet ble avholdt sammen med Gravferdsetaten, men KfiO var arrangør. KfiO har også i samarbeid med Gravferdsetaten opprettet et gravferdsråd, sammensatt med representanter for de 5 største tros- og livssynssamfunn i Oslo.

I første møte i Gravferdsrådet var ikke spørsmålet om hvem som skal drive gravferdsvirksomheten i Oslo formelt på dagsorden. Men da Humanetisk Forbund tok opp dette fikk KfiO støtte fra Islamsk Råd m.h.t. å ha ansvar for gravferdsvirksomheten. Den katolske kirke har signalisert samme holdning.

Bispedømmerådet

Bispedømmerådet sier følgende i en høringsuttalelse til Stålsett-utvalgets innstilling: «I et livssynsåpent samfunn mener vi (Oslo biskop og bispedømmeråd) imidlertid at forvaltning av gravplasser og oppgaver knyttet til det, er et offentlig ansvar som bør ivaretas av kommunene.»

Kirkelig fellesråd i Oslo

I KfiOs høringsuttalelse til Stålsett-utvalgets innstilling datert 27.08.2013, uttaler at kirkelige fellesråd bør ha ansvar for gravferdsforvaltningen, og at dagens lovgivning på dette området forblir uendret.

Drøftinger med Oslo kommune, videre fremdrift

På møte 21. januar drøftet Hovedkomiteen (Sak 03/14) videre prosess i spørsmål om organisering av gravferdsvirksomheten i Oslo.

HK gjorde følgende vedtak:

Saken tas ikke til fellesrådet nå i februar, men til møtet i juni.

Prinsippvedtaket som er fattet i fellesrådet i sak F 12/12 brukes som grunnlag i samtalene med kommunen og biskopen.

Møter med biskopen og med kommunen

Det er med bakgrunn i behandlingen i HK møte i januar holdt møter med biskopen og med kommunen.

Saken er drøftet med fungerende biskop Trond Bakkevig på et møte 4. mars. (Egentlig avtalt med Ole Christian Kvarme). På møtet deltok Ingar Seierstad og kirkevergen. Trond Bakkevig anbefaler en mellomløsning.

Møte med administrasjonen på rådhuset ble gjennomført 25. mars. Vi møtte avdelingsdirektør Elisabeth Storås Heggen og saksbehandler Ingvild Furulund. Fra vår side møtte Torunn Sneltvedt, Ingar Seierstad og kirkevergen. Vi fikk et inntrykk av at det er mulighet for igjen å ta opp tanken om et delt ansvar.

Argumenter for å beholde noe tilsvarende dagens ordning.

Den nye regjeringen har ikke gitt signaler om det kommer endringer omkring gravferdshåndteringen. Lae-utvalget som så på sider ved gravferdsvirksomheten, kom ikke med endringsforslag på hvem som skal forvalte gravferdsvirksomheten. Det er derimot gitt signaler om at Stålsett-utvalgets innstilling «blir lagt i en skuff» .

Det er grunn til å peke på at de ansatte i Gravferdsetaten ønsker en mellomløsning. Da beholder de sin kommunale ansettelse. Samtidig tror de denne løsning gir noe større trygghet mot å bli konkurranseutsatt tilsvarende det som har skjedd med andre etater i Oslo.

Administrasjonen i Gravferdsetaten gir uttrykk for at dagens modell fungerer godt tross noen uklarheter. De ser samarbeidet som svært fruktbart. Ved en eventuell flytting av KfiO sin administrasjon har Gravferdsetatens ledelse gitt uttrykk for ønske om at etatens ledelse bør følge med. Praktisk har vi sist høst hatt en gjennomgang over områder hvor vi har nytte av hverandre, eller hvor vi har praktisk uklarheter.

Oslo kommune konkluderer

I brev av 14.05.2014 Skriver Oslo kommune:

«Bystyret ønsker at gravferd skal være en kommunal oppgave, og at mennesker i møte med gravferdsvirksomheten møtes av et verdig, religiøst nøytralt og likeverdig organ. Byrådsavdeling for kultur og næring mener at dette kan ivaretas gjennom nært samarbeid og tett dialog med Kirkelig fellesråd. En avtale mellom fellesrådet og kommunen er derfor ønskelig.»

Valg mellom å stå på prinsipper eller å finne en akseptabel mellomløsning

KfiO har gjort et prinsippvedtak på at de ønsker å overta hele gravferdsvirksomheten i Oslo. Oslo kommune har gjort et tilsvarende vedtak; «Bystyret gir sin tilslutning til at gravferdsvirksomheten i Oslo fortsatt bør utøves av kommunen.»

KfiO har myndighet til å diktere løsning ut fra Gravferdsloven. Samtidig er det kommunen som finansierer KfiO. Å beholde et godt forhold til kommunen er så viktig at det blir førende for hva kirkevergen vil foreslå overfor KfiO. Derfor søkes det etter en ordning alle kan leve med.

Når nå kommunen uttrykker vilje til å finne en mellomløsning vil kirkevergen anbefale KfiO om å innlede drøftinger med kommunen for å finne frem til en avtale som i prinsipp har mange likheter med dagens avtale. Kirkevergen mener at KfiO tydeligere enn i dag skal representere forvaltningsansvaret for gravferdsvirksomheten i Oslo kommune.

Kirkevergens innstilling til vedtak:

Hovedkomiteen inviterer Fellesrådet til å fatte følgende vedtak:

KfiO ber om at det innledes samtaler med Oslo kommune med tanke på en fornyet avtale om forvaltning av gravferdsvirksomheten i Oslo.

Avtalen bør bygge på samme hovedprinsipper som dagens avtale inneholder.

Saken legges frem for KfiO i løpet av inneværende år.

Robert Wright
Kirkeverge

Oslo kommune
Byrådsavdeling for kultur og næring

Kirkelig fellesråd i Oslo
Boks 2674 St. Hanshaugen
Akersbakken 32
0131 OSLO

Dato: 14.05.2014

Deres ref:
Robert Wright

Vår ref (saksnr):
201003330-83

Saksbeh:
Ingvild Fasting Furulund, 23 46 11 48

Arkivkode:
810

FREMTIDIG GRAVFERDSFORVALTNING OG -DRIFT I OSLO

Vi refererer til møtet mellom Kirkelig fellesråd i Oslo og Byrådsavdeling for kultur og næring 25. mars 2014, og henviser til epost fra Kirkeverge Robert Wright av 24. april 2014. Det kom frem i møtet og i vedlagte epost at fellesrådet anser en forbedring og tydeliggjøring av dagens ordning som en mulig løsning.

Bystyret ønsker at gravferd skal være en kommunal oppgave, og at mennesker i møte med gravferdsvirksomheten møtes av et verdig, religiøst nøytralt og likeverdig organ. Byrådsavdeling for kultur og næring mener at dette kan ivaretas gjennom nært samarbeid og tett dialog med Kirkelig fellesråd. En avtale mellom fellesrådet og kommunen er derfor ønskelig.

Rapporten *Kartlegging av overlappende funksjoner og samarbeidsområder mellom Kirkelig fellesråd i Oslo og Oslo kommune Gravferdsetaten* av 19. desember 2013 viser en rekke områder hvor en forbedring i fordeling av eller oppklaring i arbeidsoppgaver vil være hensiktsmessig. Vi mener at disse utfordringene kan og bør løses. Rapporten beskriver de praktiske oppgavene som er fordelt mellom fellesrådet og Gravferdsetaten i dag. Kommunen ønsker videre en dialog rundt hvilken rolle Kirkelig fellesråd i Oslo ser for seg å ha når det gjelder gravferdsvirksomhet i fremtiden, og ønsker et snarlig møte.

Med hilsen

Eli Vorkinn
konst. kommunaldirektør

Elisabeth Storaas Heggen
seksjonssjef

Godkjent og ekspedert elektronisk

Vedlegg: Epost fra Kirkevergen av 24.04.2014
Kopi til: Gravferdsetaten

Byrådsavdeling for kultur og
næring

Postadresse:

Rådhuset, 0037 Oslo

E-post: postnottak@byr.oslo.kommune.no